

Sarajevo, 22.05.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
15.05.2017.- 19.05.2017.

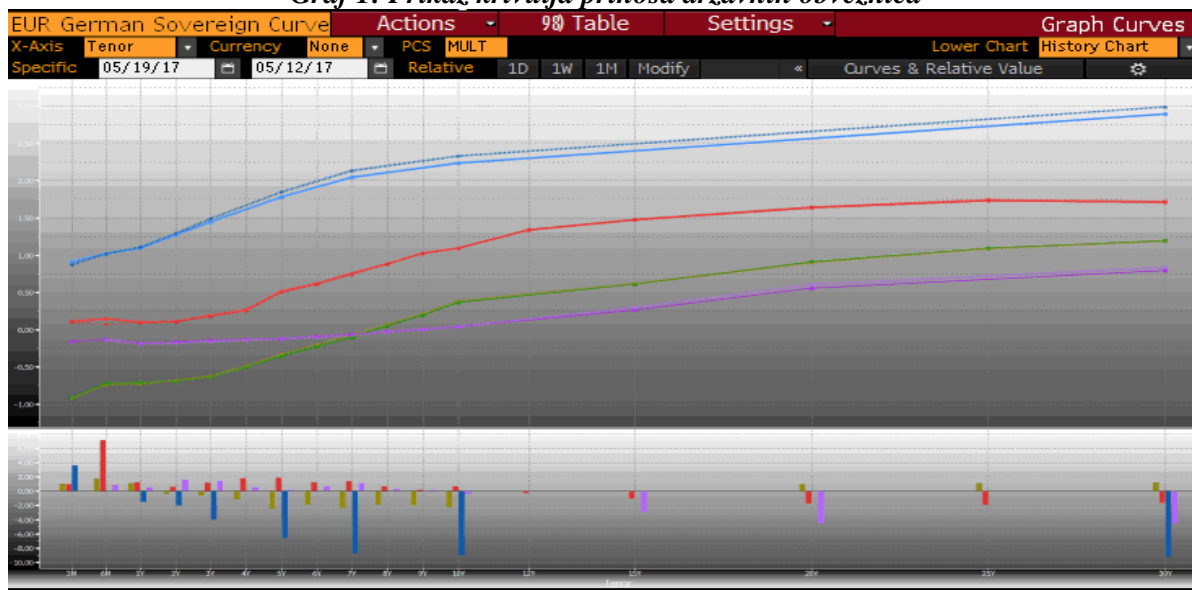
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	12.5.17	-	19.5.17		12.5.17	-	19.5.17		12.5.17	-	19.5.17		12.5.17	-	19.5.17	
2 godine	-0,68	-	-0,68	→	1,29	-	1,27	↓	0,11	-	0,12	↗	-0,17	-	-0,16	↗
5 godina	-0,32	-	-0,35	↓	1,85	-	1,78	↓	0,50	-	0,52	↗	-0,12	-	-0,12	→
10 godina	0,39	-	0,37	↓	2,33	-	2,23	↓	1,09	-	1,09	→	0,05	-	0,04	↓

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	12.5.17	-	19.5.17	
3 mjeseca	-0,882	-	-0,866	↗
6 mjeseci	-0,743	-	-0,726	↗
1 godina	-0,692	-	-0,682	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 19.05.2017. godine (pune linije) i 12.05.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su početkom protekle sedmice bilježili blagi rast, koji je zaustavljen polovinom sedmice pod uticajem nezvjesnosti posljednjih dešavanja u vezi sa predsjednikom SAD, što je uticalo na rast potražnje za sigurnijim investicijama. Posmatrano na sedmičnom nivou, prinosi sigurnijih obveznica eurozone dužeg roka dospijeća su blago smanjeni, za 2 do 4 bazna poena, dok je najveći pad prinosa od 9 do 12 baznih poena zabilježen kod italijanskih obveznica.

Protekle sedmice je objavljen zapisnik sa posljednje sjednice ECB-a u kojem se, u skladu sa nedavnim izjavama zvaničnika ove institucije, naredna sjednica u junu navodi kao vrijeme kada će zvaničnici biti u boljoj poziciji da razmotre održivost oporavka i izgleda inflacije. Istraživanje Reutersa, koje je provedeno u proteklih sedam dana, je pokazalo da ekonomisti očekuju da bi ECB do septembra vjerovatno mogla

signalizirati povlačenje iz ultra stimulativne monetarne politike, kako ekonomske performanse budu bilježile poboljšanje, iako nisu povećali prognoze rasta inflacije. Većina učesnika je saopštila, iako još uvijek nisu promijenili očekivanja vezano za inflaciju, da su sada više optimistični u pogledu eurozone, kao i u pogledu Francuske nakon održanih predsjedničkih izbora. Većina očekuje da će inflacija iznositi ispod 2% najmanje do 2019. godine, a prosječna očekivanja inflacije za tekuću godinu su 1,6%, za 2018. godinu 1,5%, te 1,7% za 2019. godinu.

Njemačka je emitovala obveznice sa dospelom od 30 godina po prinosu od 1,24%, što je znatno više od 0,87%, koliko je prinos iznosio na prethodnoj aukciji održanoj prije mjesec dana. Španija je po rekordno niskom prinosu (-0,142%) emitovala trogodišnje obveznice, dok je po nešto većim prinosima emitovala sedmogodišnje (0,777%) i desetogodišnje (1,548%) obveznice. Francuska je emitovala tromjesečne (-0,587%), šestomjesečne (-0,607%) i jednogodišnje (-0,545%), Holandija tromjesečne (-0,673%) i šestomjesečne (-0,665%), a Španija tromjesečne (-0,417%) i devetomjesečne (-0,384%) trezorske zapise, dok je Portugal po rekordno niskim prinosima emitovao šestomjesečne (-0,21%) i jednogodišnje (-0,153%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije – EZ APR	1,9%	1,9%	1,5%
2.	Stopa inflacije – Italija APR	2,0%	2,0%	1,4%
3.	Stopa inflacije – Finska APR	0,7%	0,8%	0,8%
4.	Stopa inflacije – Francuska APR	1,4%	1,4%	1,4%
5.	Stopa inflacije – Austrija APR	-	2,1%	1,9%
6.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR) MAR	-	34,1	37,8
7.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR) MAR	18,7	23,1	18,8
8.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR) MAR	-	2.260	2.240
9.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.) MAJ	-3,0	-3,3	-3,6
10.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka MAJ	22,0	20,6	19,5
11.	GDP – EZ (kvartalno) 2. prelim. podatak I kvartal	0,5%	0,5%	0,5%
12.	GDP – Holandija (kvartalno) prelim. I kvartal	0,5%	0,4%	0,6%
13.	GDP – Italija (kvartalno) prelim. I kvartal	0,2%	0,2%	0,2%
14.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G) MAR	-	3,6%	5,5%
15.	Stopa nezaposlenosti – Holandija APR	5,0%	5,1%	5,1%
16.	Stopa nezaposlenosti – Francuska (kvartalno) I kvartal	10,0%	9,6%	10,0%

SAD

Prinosi američkih obveznica su tokom protekle sedmice zabilježili smanjenje, a osnovni razlog za značajan rast tražnje za sigurnijom finansijskom aktivom su bila politička dešavanja u ovoj zemlji, koja su podstakla zabrinutost investitora oko toga na koji će se način odraziti na fiskalnu, ali i na monetarnu politiku SAD. Pod uticajem ovih faktora zabilježena je značajna volatilnost na finansijskim tržištima SAD, ali je predsjednica Fed-a iz Klivlenda Mester izjavila krajem protekle sedmice da ta dešavanja nisu uticala na njena očekivanja o pitanju budućnosti Fedove monetarne politike. Ipak, Mester tokom ove godine nema pravo glasa na sastancima FOMC-a.

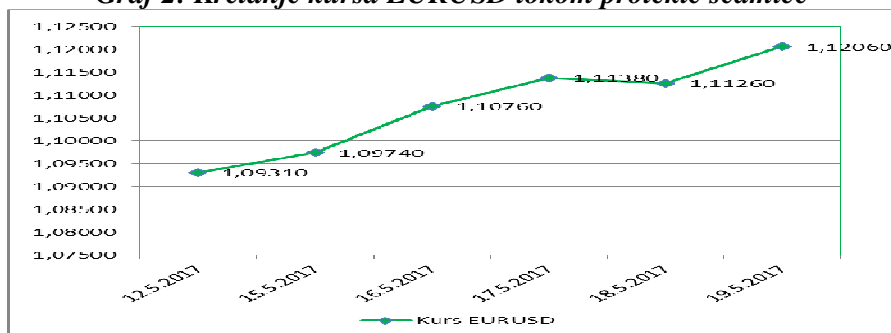
Predsjednik Fed-a iz St. Louisa Bullard smatra da očekivani planovi Fed-a o povećanju kamatnih stopa možda mogu biti prebrzi za ekonomiju koja je u skorije vrijeme pokazala znakove slabosti, čime nastoji da zagovara nastavak postepenog i sporijeg pristupa u povećanju kamatnih stopa. Bullard smatra da Fed treba referentnu kamatnu stopu da poveća samo još jednom, te da nakon toga prekine sa povećanjem dok ne bude potpuno jasno da ekonomija zaista jača i da je prešla u novu fazu rasta.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks započelih kuća (M/M)	APR	3,7%	-2,6%	-6,6%
2.	Indeks građevinskih dozvola	APR	0,2%	-2,5%	3,4%
3.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	APR	0,4%	1,0%	-0,4%
4.	Iskorištenost kapaciteta	APR	76,3%	76,7%	76,1%
5.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora	APR	0,4%	1,0%	-0,4%
6.	Indeks prerađivačkog sektora Fed iz Njujorka	MAJ	7,5	-1,0	5,2
7.	Indeks poslovnih očekivanja Fed iz Filadelfije	MAJ	18,5	38,8	22,0
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	13. MAJ	240.000	232.000	236.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD povećan sa nivoa od 1,0931 na nivo od 1,1206, što je najveći nivo kursa od oktobra prošle godine.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice objavljeni su podaci o stanju inflacije u Velikoj Britaniji koji su pokazali da je zabilježen najveći rast inflacije od 2013. godine. Inflacija je u aprilu iznosila 2,7% godišnje, i može se očekivati njen dalji rast pod uticajem deprecijacije GBP i skorijeg rasta cijene nafte.

Poslodavci u Velikoj Britaniji planiraju da povećaju plate najmanjim intenzitetom od 2013. godine. U svjetlu takvih trendova, guverner BoE Carney je upozorio da se domaćinstva suočavaju sa izazovnim vremenima, jer se rast plata prilagođava negativnoj inflaciji. Dok BoE očekuje solidan ekonomski rast u narednih nekoliko godina, što u značajnoj mjeri zavisi i od rasta plata, istraživanja CIPD pokazuje kako poslodavci još uvijek ne razmišljaju da povećavaju plate. Takođe, istraživanje sugerise da će poslodavci nastaviti da zapošljavaju i tokom drugog kvartala, iako sporije nego što je to zabilježeno početkom godine.

Premijerka Velike Britanije May je naglasila da su dani u kojima je Velika Britanija davala velike doprinose EU završeni, ali bi i dalje mogli da se nastave specifični programi u kojima će Velika Britanija imati interes da učestvuje prije Brexita, a za koje će biti potrebni novčani doprinosi. Takođe, May smatra da je neophodno sklopiti sporazum o uslovima trgovine i budućem partnerstvu između Velike Britanije i EU u naredne dvije godine, što se podrazumijeva u procesu povlačenja člana 50. Lisabonskog sporazuma, odnosno formalnog mehanizma za napuštanje EU bloka.

Njemačka kancelarka Merkel je izjavila da će EU pošteno tretirati Veliku Britaniju nakon što napusti blok, ali će Brexit svakako imati svoju cijenu. Posljednjih dana Merkel je u nekoliko navrata ponovila da Velika Britanija mora očekivati distancu onog momenta kada više ne bude član EU. Tokom vikenda ministar za Brexit Davis je izjavio da će Velika Britanija prekinuti pregovore o napuštanju EU ukoliko EU ne izmijeni svoje zahtjeve za plaćanje odštete napuštanja bloka u visini od 100 milijardi EUR.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Inflacija (G/G)	APR	2,6%	2,7%	2,3%
2.	PPI izlazne cijene proizvodnje (G/G)	APR	3,4%	3,6%	3,6%
3.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G)	APR	17,0%	16,6%	17,4%

4.	Indeks cijena kuća (G/G)	MAR	5,3%	4,1%	5,6%
5.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	APR	-	19.400	33.500
6.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	MAR	4,7%	4,6%	4,7%
7.	Maloprodaja (G/G)	APR	2,1%	4,0%	2,0%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,84763 na nivo od 0,85963, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,2890 na nivo od 1,3036.

JAPAN

Najveće banke u Japanu su zabilježile snažan rast neiskorištenih depozita, što je rezultat negativnih kamatnih stopa, te slabe tražnje za kreditima usljed slabog ekonomskog rasta. Podaci koje su objavile tri najveće japanske banke prema veličini aktive (Mitsubishi UFJ Financial Group, Mizuho Financial Group i Sumitomo Mitsui Financial Group) o stanju neiskorištenih depozita, pojačavaju izazove sa kojima se i sama BoJ suočava u pokušajima da podstakne kreditiranje i potrošnju s obzirom na to da kompanije raspolažu rekordnim iznosima gotovog novca.

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da je prilično siguran da bi BoJ mogla lagano da napusti program masivnih monetarnih olakšica u odgovarajućem momentu, ali je, takođe, istakao da BoJ uvijek ima prostora da proširi monetarne stimulanse sa ciljem dostizanja inflatornog cilja od 2%, ukazujući na to da plate i cijene sporije rastu u odnosu na poboljšanja u ekonomiji. U svakom slučaju, Kuroda je sugerisao da BoJ neće žuriti da mijenja monetarnu politiku u bilo kojem pravcu, posebno ne u pravcu smanjenja stimulansa s obzirom na to da je ekonomski oporavak još uvijek nestabilan. Takođe, Kuroda je dodao da odluke BoJ o povlačenju stimulansa treba da prate aktivnosti Fed, koji je normalizovao ultra ekspanzivnu monetarnu politiku. Premijer Abe je izjavio da se njegovo mišljenje i uvjerenje o Transpacifičkom partnerstvu nije promijenilo, te smatra da ono pomaže prosperitetu regije Azije i Pacifika.

Ministar trgovine Japana Seko je izrazio žaljenje zbog povlačenja SAD iz Transpacifičkog sporazuma, ali je ukazao na fokusiranost ka promociji unije među ostalih 11 članica sa ciljem održavanja sporazuma.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

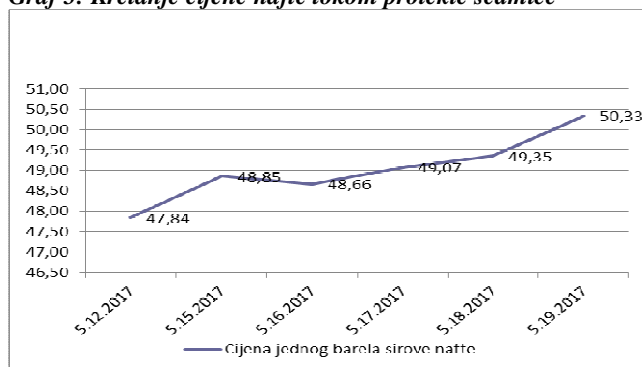
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P	APR	-	34,7%	22,8%
2.	Uslužni sektor (M/M)	MAR	0,1%	-0,2%	0,0%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	MAR	-	3,5%	3,3%
4.	Iskorištenost kapaciteta	MAR	-	-1,6%	3,2%
5.	GDP (Q/Q) P	I kvartal	0,5%	0,5%	0,3%
6.	Lična potrošnja u odnosu na GDP P	I kvartal	0,5%	0,4%	0,0%
7.	Poslovna potrošnja u odnosu na GDP P	I kvartal	-0,4%	0,2%	1,9%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 123,89 na nivo od 124,69. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY smanjen sa nivoa od 113,38 na nivo od 111,26.

NAFTA I ZLATO

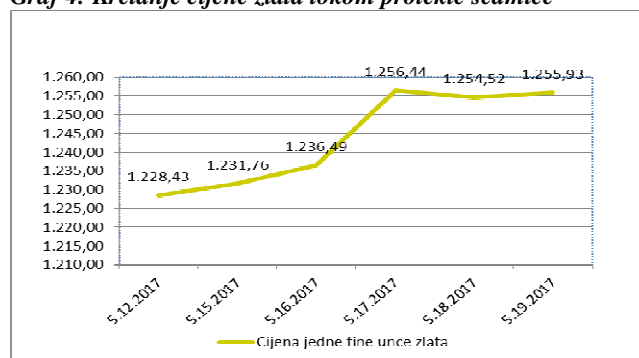
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 47,84 USD (43,77 EUR). Početkom protekle sedmice je u izjavama predstavnika Rusije i Saudijske Arabije signalizirano da se ove države zalažu za to da se sporazum o smanjenom obimu proizvodnje nafte produži za još devet mjeseci, odnosno do marta 2018. godine. Pod uticajem ovakvih izjava došlo je do rasta cijene nafte. Ipak, konačna odluka o produženju trajanja sporazuma o smanjenju obima proizvodnje nafte bi trebalo da bude donesena krajem tekuće sedmice. Tokom protekle sedmice je objavljena i vijest da su američke zalihe nafte zabilježile smanjenje šestu sedmicu zaredom, odnosno da su smanjene tokom protekle sedmice za 1,75 miliona barela u odnosu na prethodnu. Ova informacija je polovinom protekle sedmice podstakla rast cijene nafte. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je prvi put u posljednjih mjesec dana zabilježila rast preko 50 USD, te je iznosila 50,33 USD (44,91 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.228,43 USD (1.123,80 EUR). Cijena zlata je početkom i sredinom protekle sedmice bilježila rast na najviši nivo zabilježen u posljednje dvije sedmice, a što je bilo podstaknuto političkim događajima u SAD. Povećana tražnja za ovim plemenitim metalom je podstaknuta povećanom volatilnošću na finansijskim tržištima, ali i deprecijacijom USD, čija je vrijednost u odnosu na EUR tokom protekle sedmice smanjena na najniži nivo zabilježen od početka novembra prošle godine. Najveći rast cijene zlata je zabilježen tokom trgovanja u srijedu, kada su politički događaji u SAD uticali na špekulacije da bi Fed mogao usporiti tempo povećanja referentne kamatne stope, ali je predsjednica Fed-a iz Klivlenda Mester već tokom narednog dana izjavila da povećana volatilnost na tržištima nije uticala na njena očekivanja o budućnosti Fedove monetarne politike. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce je iznosila 1.255,93 USD (1.120,77 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.